

**Виступ Президента Світового Конгресу Українців Євгена Чолія на
Конференції “Еллінізм в Україні: історичні складові, сьогодення та перспективи”**

23 квітня 2017 р., Афіни, Греція

Шановна Тимчасово повірений-радник України в Греції!

Шановна Голово Товариства української діаспори в Греції “Українсько-грецька думка”!

Шановні пані і панове!

Перш за все хочу щиро привітати Вас з початком конференції “Еллінізм в Україні: історичні складові, сьогодення та перспективи”, яка об’єднала присутніх тут учених, дипломатів та громадських діячів.

Користуючись нагодою, хочу подякувати ініціатору та організатору цього важливого заходу, складовій організації Світового Конгресу Українців - Товариству української діаспори в Греції “Українсько-грецька думка” на чолі з його Головою пані Галиною Маслюк.

Нинішня конференція торкається тематики України - однієї з найстаріших європейських держав з тисячолітньою історією, а також грецької національної меншини, яка стала інтегральною частиною українського народу та для якої Україна вже кілька століть є рідним домом.

Сьогодні маю добру нагоду відзначити вагомий внесок та позитивний вплив окремих греків та грецької національної меншини на розвиток різних сфер життєдіяльності українського народу. Це зокрема стосується утвердження в Україні православ’я і зміцнення духовно-культурного життя і просвітництва, у тому числі й Острозької академії.

Численні представники грецької національної меншини зробили великий внесок у розвиток української науки, культури, мистецтва, спорту та інших галузей. Про це зокрема свідчать такі добре відомі в Україні і за її межами імена, як Василь Каразін (засновник Харківського університету), Анатолій Мазаракі (ректор Київського національного торговельно-економічного університету), Ігор Брітченко (професор Академії економічних наук України та Міжнародної академії богословських наук), Архип Куїнджі (художник), Донат Патрича (поет), Дмитро Халаджі (чемпіон України з пауерліфтингу) та Євген Хачеріді (футболіст).

Грецька меншина підтримала відновлення в 1991 р. незалежності України, а відтак відіграла значну роль у розвитку міждержавних українсько-грецьких відносин.

У свою чергу, відновлення незалежності України відкрило нові, великі можливості для розвитку всіх національних меншин, які проживають в Україні, а зокрема для грецької національної меншини.

Особливо хочу відзначити розбудову національної грецької освіти. За 25 років незалежності в Україні було відкрито низку державних освітніх закладів з вивченням новогрецької мови, відкрито факультет грецької філології при Маріупольському державному університеті, який забезпечує підготовку вчителів новогрецької мови і літератури, та випущено необхідні навчальні матеріали і підручники. А при Львівському національному університеті імені Івана Франка розпочав діяльність Центр грецької мови та культури.

Також з'явилися численні наукові дослідження з історії, мови і культури грецької спільноти в Україні.

Українська держава всіляко підтримує розвиток національно-культурного життя грецької спільноти, у тому числі й діяльність бібліотек, музеїв, творчих колективів та проведення різних культурно-просвітницьких і мистецьких заходів.

Україна створила сприятливі умови для організованого громадського життя грецької національної меншини, у тому числі й для діяльності Федерації грецьких товариств України та Філії Грецького фонду культури в Одесі.

Світовий Конгрес Українців добре обізнаний як з цими позитивами, так і з драматичним минулим грецької національної меншини, яке має багато спільного з історією корінного населення України.

Сумні сторінки української історії є пов'язані з пануванням на українській землі Російської імперії і Радянського Союзу, які здійснили низку жорстоких злочинів проти населення України, у тому числі й грецької меншини.

Ми пам'ятаємо трагедію насильницького виселення понад 18,000 греків в 1778-1780 рр. з Криму на землі Приазов'я.

Ми пам'ятаємо мільйони жертв Голодомору-геноциду 1932-33 рр., серед яких також були й греки.

Ми також пам'ятаємо так звану “грецьку операцію” сталінського режиму 1937-38 рр., під час якої було розстріляно близько 3,500 греків, а майже 200 осіб було заслано на каторжні роботи.

Ми пам'ятаємо трагічні події 1944 р., коли тоталітарний сталінський режим разом з кримськими татарами депортував з Криму майже 15,000 тисяч греків.

Всі ці сумні факти дають нам підставу ще раз задуматись над небезпекою російського тоталітаризму та спрямувати свої зусилля на поборювання всяких його проявів у нашому сучасному житті.

Дорогі пані і панове!

Нинішня конференція проходить у дуже критичний для України час. Вже 3 роки, як Російська Федерація розв'язала проти України гібридну війну, нелегально окупувавши Крим та ведучи збройні дії на Сході України.

Ця війна поставила під загрозу життя населення Криму і перетворила на руїну частину Донбасу та, що найгірше, - забрала життя близько 10,000 людей, спричинила поранення майже 23,000 осіб та переміщення з небезпечних районів близько 1,800,000 людей.

Чи не найкраще біль і страждання українського народу може передати грецька національна меншина, більше 3,000 якої проживає у Криму, а понад 90,000 - на Донбасі. А Маріуполь, що є неофіційною столицею приазовських греків та центром відродження грецької меншини, сьогодні є форпостом, який приймає на себе удар російської регулярної армії та озброєних Російською Федерацією терористів.

У цей критичний для України час дуже важливо, щоб владні структури Греції і далі цікавились своєю національною меншиною в Україні, яка на початку 21-го століття знову потерпає від наступу російського імперіалізму.

Цілком очевидно, що лише в незалежній і територіально цілісній Україні грецька національна меншина може вільно розвиватись і примножувати надбання своїх предків, як це, між іншим, продемонстрували 25 років незалежності України.

Тому я закликаю Грецію, яка зробила величезний внесок у світову цивілізацію, допомогти Україні побороти російську агресію, та в такий спосіб зробити свій важливий вклад у збереження цієї цивілізації та в забезпечення миру і стабільності в світі.

Бажаю Вам успішної конференції.

Щасти Вам Боже!